

Motion till riksdagen

1989/90:U512

av Lars Werner m.fl. (vpk)

EG och alkoholpolitiken

Inom EG-länderna är alkoholpolitiken dåligt utvecklad. Inget land har tagit några större initiativ för allmänna begränsningar av alkoholkonsumtionen. Danmark och Irland utgör undantag. Båda länderna har relativt höga priser, dock mer betingade av ekonomiska intressen än av alkoholpolitiska strävanden.

EG kan i en lång rad frågor fatta bindande beslut för länderna med enkel majoritet. I skattefrågor krävs dock enhällighet. EG-länderna kan därför inte tvingas att ha vissa skattesatser, men däremot kan till exempel Danmark tvingas överge sin regel om att man måste vistas 48 timmar utomlands för att få köpa sprit.

Vid ett möte i EG sommaren 1989 diskuterades punktskatterna på alkohol och förslag till miniminivå och målsättning lades fram. Om man jämför punktskatterna på alkohol i Danmark med dessa nivåer, får man fram följande tal i danska kronor per liter 100-procentig alkohol:

	EG-mål	EG-min	Danmark
Vin	1.35	0.74	12.60
Sprit	112.00	88.50	280.00
Öl	1.35	0.74	4.82

Bland forskare finns en stor enighet om att sänkta priser leder till ökad konsumtion och att prisinstrumentet är överlägset som alkoholpolitiskt medel.

Den omfattande gränshandel som idag förekommer mellan Danmark och Västtyskland ger en tydlig bild av att det är omöjligt att på sikt, för ett land som tillhör EG, tillämpa en avsevärt annorlunda prissättning på alkohol än de andra medlemsländerna. Särskilt om man betänker att all gränskontroll skall upphöra efter 1993.

Frågan som inställer sig är om det är möjligt för Sverige, med gräns till EG, att upprätthålla en hög prisnivå på alkohol om danskarna sänker sina alkoholpriser radikalt.

Alkoholstatistiken för första halvåret 1989 säger att försäljningen har ökat med 3,5 % jämfört med första halvåret 1988. Uppgången gäller alla alkoholdrycker utom starksprit, och särskilt markant är ökningen av ungdomarnas favoritdryck, starkölet.

Samtidigt har Sverige ställt sig bakom WHO:s mål att minska alkoholkon-

sumtionen med 25 % fram till år 2000, och riksdagen ställde sig så sent som hösten 1989 bakom en rad förslag som syftade till att förstärka de restriktiva inslagen i alkoholpolitiken.

Mot. 1989/90
U512

Det är ytterst tveklaktigt att Sverige skall kunna uppfylla de målen om vi samtidigt har ambitionen att harmoniera vår politik till EG:s i den utsträckning som regering och riksdagsmajoritet bestämt.

Den svenska alkoholpolitiken är i fara och de svenska EG-förhandlingarna måste bli medvetna om detta. En kraftfull markering från riksdagens sida, om att alkoholpolitiken ska undantas från integrationsförhandlingarna, är därför nödvändig.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att alkoholpolitiken skall undantas från EG-förhandlingarna.

Stockholm den 22 januari 1990

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Gudrun Schyman (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

